

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási szakvizsga

Általános közigazgatási ismeretek

III. modul:

ÁLTALÁNOS ÁLLAMHÁZTARTÁSI ISMERETEK

című tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2024. március 4.

Tisztelt Vizsgáló!

A Nemzeti Közszerológáti Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási szakvizsgához kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási szakvizsgáról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése kimondja, hogy a követelményrendszeren alapuló tananyagot az NKE – különösen a jogszabályi változásokra tekintettel – rendszeresen, de legalább évente felülvizsgálja, és szükség esetén aktualizálja.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közszerológáti Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2024. január 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a közszerológáti tisztviselők ismereteiket hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2024. márciusi vizsgaidőszak folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagokban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítás helyét az oldalszám és bekezdés feltüntetésével, dőlt betűtípussal, vastagon kiemelve jelöltük. Az új, hatályos szövegrészek pirossal szedve találhatóak, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással vannak jelölve. Az egyes módosítások indokolása dőlt betűvel az adott módosított szövegrészt követően került rögzítésre. A bemutatott változások tankönyvekbe történő átvezetéséről március hónapban gondoskodunk.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási szakvizsgára Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2024. március 4.

**Nemzeti Közszerológáti Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

2.1. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSI GAZDÁLKODÁS SZABÁLYOZÁSI HÁTTERE

A 14. oldalon – a 15. oldalra áthúzó utolsó bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Az államháztartás egyensúlyának és a közpénzekkel történő áttekinthető, hatékony, ellenőrizhető gazdálkodás garanciáit az **államháztartási törvény** szabályozza. Ez a törvény határozza meg az államháztartás alrendszerait, a költségvetési szervek jogállását és működését, valamint a tervezés, a gazdálkodás és a beszámolás rendjét. Az átlátható gazdálkodás biztosítására épülő szabályozás nagy hangsúlyt fektet a tervezésre és azon belül is a középtávú tervezésre. Egy olyan kettős irányból építkező rendszert épít fel, amely felülről, a keretszámok megalkotásával indul, részletes technikai kidolgozása pedig alulról történik (a keretszámokon belül maradván konkrétan milyen feladatokra kívánunk költeni), majd a kettő találkozásakor a költségvetés végrehajtásáért felelős kormány hagyja jóvá a végső terveket. ~~A gazdálkodás szabályai között biztosítja, hogy előirányzati fedezet nélküli kötelezettségvállalás ne történhessen semmilyen egyedi engedéllyel, ugyanakkor, ha egyberuházáshoz, beszerzéshez szükséges fedezetet az Országgyűlés már jóváhagyta a központi költségvetésről szóló törvényben, úgy annak lefolytatásához újabb külön engedélyre ne legyen szükség.~~ A könyvvizelési és beszámolási szabályok tekintetében az államháztartási törvény továbbra is a pénzforgalmi szemléletre épül, ami alapján a bevételeket, kiadásokat azok pénzforgalmi teljesülésekor kell számba venni.

Indokolás: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 36.§ (2) bekezdés, továbbá a tananyag megértéséhez nem feltétlenül szükséges tartalom törlése.

Ugyanitt a 15. oldalon a második és harmadik bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A költségvetési gazdálkodás alapját a központi **költségvetésről szóló törvény** jelenti, amit az Országgyűlés, költségvetési jogával élve, évente a Kormány előterjesztésére hagy jóvá. A költségvetési évet követő évben a Kormány – a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámoló részeként – összeállítja a zárszámadási törvényjavaslatot, amelyet az Állami Számvevőszék ellenőriz, majd az Országgyűlés megtárgyalja **és elfogadja a zárszámadásról szóló törvényt** alkot.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **államháztartási törvény végrehajtási rendelete**) az államháztartási törvény szerkezetéhez igazodva tartalmazza a végrehajtás részletszabályait. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásához szorosan illeszkedik **az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet és a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet**. Mindhárom kormányrendelet az államháztartás vitelét szabályozó olyan végrehajtási rendelet, amely az intézményrendszer vonatkozásában – az államháztartás központi és helyi alrendszerei esetében is – a tervezés, a végrehajtás, a beszámolási kötelezettségek, valamint az ellenőrzési feladatok teljességéről rendelkezik.

Indokolás: a szöveg következetességének biztosítása

2.4. MAGYARORSZÁG GAZDASÁGI STABILITÁSA

A 25. oldalon a harmadik bekezdés törlendő, továbbá az ötödik bekezdés az alábbiak szerint módosul:

~~Az államadósság csökkentésére vonatkozó speciális szabály van érvényben, ha a költségvetési évre előre jelzett infláció és a bruttó hazai termék reál növekedési üteme~~

egyenként meghaladja a 3%-ot. Ilyenkor a központi költségvetésről szóló törvényben foglalt értéket oly módon kell meghatározni, hogy annak alapján az államadósságnak a megelőző évhez viszonyított növekedési üteme ne haladja meg a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott, a költségvetési évre várható infláció és bruttó hazai termék reál növekedési üteme felének a különbségét.

Az önkormányzatok **önkormányzati alrendszer** eladósodásának kontrolljaként az Alaptörvény és az alapján a stabilitási törvény előírta, hogy az önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyletet – meghatározott ügyletek kivételével – csak a Kormány **előzetes** hozzájárulásával köthetnek. E folyamat keretében az önkormányzatoknak minden év elején adatszolgáltatást kell teljesíteniük az adott évben tervezett, adósságot keletkeztető ügyleteikről, az év során pedig kérelmet kell benyújtaniuk az általuk megkötni szándékozott, adósságot keletkeztető ügyleteikhez.¹

Indokolás: a megértéshez feltétlenül nem szükséges, bonyolult tartalom törlése és a kapcsolódó tartalomra utalás a szerkezeti egységek közötti logikai összefüggés megteremtése céljából

2.5.1. AZ NEMZETI VAGYON FOGALMA

A 27. oldalon az első bekezdés első pontja az alábbiak szerint módosul:

- **Forgalomképtelen nemzeti vagyon:** az ide tartozó vagyonelemek – a nemzeti vagyonról szóló törvényben meghatározott kivétellel – nem idegeníthetők el, vagyonkezelői jog, **kizárólagos gazdasági tevékenységhez kapcsolódó működtetési jog, építményi jog,** jogszabályon alapuló, továbbá az ingatlanra közérdekből külön jogszabályban feljogosított szervek javára alapított használati jog, ~~vezetékjog vagy ugyanezen okokból alapított szolgálat,~~ továbbá a helyi önkormányzat javára alapított vezetékjog kivételével nem terhelhető meg, biztosítékul nem adható, azon osztott tulajdon nem létesíthető. A nemzeti vagyonról szóló törvény a forgalomképtelen nemzeti vagyon körébe sorolja a kizárólagos tulajdonban álló vagyont és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyont.

Indokolás: A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3.§ (1) bekezdés 3. pontja. Módosította a 2023. évi XXXIX. törvény 82.§ a) pontja (hatályos: 2023. június 27), és a 2023. évi LXXXVII. törvény 23.§ a) pontja (hatályos: 2024. január 1.)

2.5.2. AZ ÁLLAMI VAGYON

A 29. oldalon a 6. ábra alatti második bekezdés az alábbiak szerint módosul:

Az állami vagyon felügyeletéért, az állami vagyonnal való gazdálkodás szabályozásáért a ~~gazdaságfejlesztési~~ **nemzetgazdasági** miniszter a felelős, aki a feladatait a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. közreműködésével látja el. A ~~gazdaságfejlesztési~~ **nemzetgazdasági** miniszter felel továbbá – egyebek mellett – a fejlesztési banki eszközökkel megvalósuló fejlesztésekért, feladatait a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. közreműködésével látja el.

Indokolás: A Magyarország minisztériumainak felsorolásáról szóló 2022. évi II. törvény 1.§ m) pontja. Módosította a 2023. évi LXXXVI. törvény 13.§ -a (hatályos: 2024. január 1.)

¹ Az önkormányzati alrendszer adósságcsökkentésére vonatkozó szabályokról a 4.1. alfejezetben szólunk részletesen.

2.5.3. AZ ÖNKORMÁNYZATI VAGYON

A 31. oldalon a negyedik bekezdés az alábbiak szerint módosul:

A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező nemzeti vagyonba tartoznak:

- a helyi közutak és műtárgyaik,
- a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, közparkok, közkertek,
- a helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzetközi kereskedelmi repülőtér, a hozzá tartozó légiforgalmi távközlő, rádiónavigációs és fénytechnikai berendezésekkel és eszközökkel, továbbá a légiforgalmi irányító szolgálat elhelyezését szolgáló létesítményekkel együtt,
- a helyi önkormányzat tulajdonában álló – külön törvény rendelkezése alapján részére átadott – vizek, közcélú vízi létesítmények, ide nem értve a vízi közműveket,
- (2024. október 1-jétől) a helyi önkormányzat tulajdonában álló – külön törvény szerinti – balatoni közstrandok.

Indokolás: A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 5.§ (3) bekezdés e) pontja. Megállapította a 2023. évi C. törvény 273.§ (2) bekezdése (hatályos: 2024. október 1.), és a 2023. évi LXXXVII. törvény 22.§ b) pontja (hatályos: 2023. január 5.)

4.1. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSÁNAK JOGISZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZETE

A 44. oldalon a negyedik bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Az államadósság csökkentés és a helyi önkormányzatok adósságkonszolidációjának következménye a helyi önkormányzatok pénzügyi mozgásterének korlátozása.²⁸ Az Alaptörvény 34. cikk (5) bekezdése lehetővé teszi, hogy a költségvetési egyensúly megőrzése érdekében a stabilitási törvény a helyi önkormányzatok kötelezettségvállalását feltételhez vagy a Kormány hozzájárulásához kösse. A stabilitási törvény szerint a helyi önkormányzat érvényesen kizárólag a Kormány előzetes hozzájárulásával vállalhat a Polgári Törvénykönyv szerinti kezességet és garanciát, valamint köthet adósságot keletkeztető ügyletet. **A települési önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet csak** abban az esetben **köthet**, ha a hatályos helyi adó rendelete alapján a helyi iparűzési adót vagy a helyi adókról szóló törvény szerinti vagyoni típusú adók közül legalább az egyiket vagy a magánszemélyek kommunális adóját bevezette.²⁹ ~~A helyi önkormányzatnak a tárgyévi költségvetési rendeletében szerepeltetett adósságkeletkeztetési szándékáról az adósságot keletkeztető ügyletéhez kapcsolódó fejlesztési céljáról és az ügylet várható értékéről – kivéve a likvid, az adósságrendezési eljárás során a hitelezői egyezség megkötéséhez igénybe vett reorganizációs és a meglévő adósság visszafizetését célzó adósság megújító hiteleket – a helyi önkormányzatokért felelős minisztert és az államháztartásért felelős minisztert előzetesen tájékoztatnia kell.~~³⁰

Indokolás: A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10.§ (2) bekezdése szerinti pontosítás